

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE 4 A

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- czyta, dzieląc wyrazy na sylaby,
- zna zasady przenoszenia wyrazów,
- wymienia i porządkuje litery w kolejności alfabetycznej,
- rozumie pojęcia nadawca – odbiorca,
- rozpoznaje elementy fantastyczne i realistyczne w baśni,
- podejmuje próby samodzielnego tworzenia wypowiedzi ustnych i pisemnych,
- potrafi pamięciowo opanować fragment wiersza,
- zna i rozpoznaje epitety, porównania,
- potrafi wskazać dialog w tekście,
- redaguje ogłoszenie, zaproszenie,
- rozumie pojęcie wartości, m.in. wolność, dobro, sprawiedliwość, prawda, piękno, identyfikuje te wartości w tekstach kultury,
- planuje proces czytania, czyta teksty kultury i wskazuje wartości ważne dla siebie oraz rozumie konsekwencje postępowania zgodnie z nimi,
- poprawnie używa form rzeczownika: rodzaj, liczba, przypadek i czasownika: czas, osoba, liczba, rodzaj,
- potrafi odnaleźć w zdaniu i nazwać, podmiot i orzeczenie,
- zna podstawowe zasady ortograficzne,
- korzysta z różnych źródeł informacji przeznaczonych przede wszystkim dla dzieci oraz wybiera informacje ze słownika ortograficznego, encyklopedii, czasopisma, katalogu, w wersji tradycyjnej i cyfrowej, edukacyjnych stron internetowych zarówno przy wykonywaniu prostych zadań projektowych, jak i rozwijaniu swojej ciekawości poznawczej,
- raz w roku szkolnym uczestniczy w spektaklu teatralnym (np. w teatrze tradycyjnym, muzycznym, w teatrze lalek) lub w innym wydarzeniu kulturalnym (np. koncercie, wystawie na żywo lub on-line)

OCENA DOSTATECZNA

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą:

oraz

- czyta sprawnie teksty cicho i głośno (odczytuje tekst na poziomie dosłownym, wyszukuje i przetwarza informacje oraz wyciąga wnioski na podstawie jednej przesłanki), czyta głośno, uwzględniając znaki interpunkcyjne,
- odróżnia informacje o faktach od opinii we wskazanych komunikatach, wskazuje w tekście fragment będący opinią, rozumie, że opinie mogą się różnić w zależności od nadawcy oraz że nie każde źródło informacji jest wiarygodne,
- w tekstach kultury odróżnia postawy i zachowania wartościowe od tych, które przeczą wartościom, konfrontuje je z rzeczywistością,
- planuje proces czytania, czyta systematycznie, by wyrobić nawyk czytania, dzieli pierwszymi wrażeniami z przeczytanego tekstu,
- odróżnia głoski i litery,
- zna cechy baśni, opowiada swoją ulubioną baśń ustnie,
- rozpoznaje podstawowe środki artystyczne: epitet, porównanie, wyrazy dźwiękonaśladowcze,

- dostrzega powtarzalność: układu zwrotek, liczby sylab w wersie, układ rymów, refrenu,
- recytuje utwór poetycki, zwracając uwagę na tempo wypowiedzi,
- odtwarza tekst hymnu z pamięci, przyjmuje odpowiednią postawę w czasie śpiewania hymnu, wymienia uroczystości i sytuacje, w czasie których śpiewany jest hymn państwowy,
- odróżnia części mowy odmienne i nieodmienne,
- tworzy wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie twórcze i odtwórcze, list prywatny, kartka, opis postaci, przedmiotu, ogłoszenie, zaproszenie; w wypowiedzi występują błędy kompozycyjne, językowe, ortograficzne i interpunkcyjne, niewłaściwa segmentacja tekstu,
- formułuje pytania do tekstu,
- wie, co to jest zdanie,
- dostrzega potrzebę używania znaków interpunkcyjnych w zdaniu pojedynczym,
- zna zasady pisowni wyrazów z ó, u, ż, rz, ch, h, pisowni wielką literą imion, nazwisk, tytułów, przydomków, pseudonimów, państw, regionów, miast, dzielnic, wsi, pisowni nie z różnymi częściami mowy,
- wyjaśnia, czym jest wyraz bliskoznaczny, wyszukuje wyrazy w słowniku wyrazów bliskoznacznych,
- w grupie tworzy i prezentuje krótki spektakl, słuchowisko na podstawie wybranej baśni, legendy lub innego tekstu literackiego.

OCENA DOBRA

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dostateczną:

oraz

- sprawnie czyta teksty cicho i głośno (odczytuje tekst nie tylko na poziomie dosłownym, ale także wyszukuje i przetwarza informacje, wyciąga wnioski na podstawie kilku przesłanek), czyta głośno, wyraziście, właściwie akcentuje wyrazy, wprowadza pauzę, stosuje odpowiednią intonację,
- identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi (autora, narratora, podmiot liryczny, czytelnika, słuchacza), rozpoznaje sytuację oficjalną i nieoficjalną, język oficjalny i nieoficjalny, język mówiony i pisany,
- tworzy wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie twórcze i odtwórcze, list tradycyjny i elektroniczny, kartka, opis postaci, przedmiotu, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowania, pozdrowienia; w wypowiedzi występują błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne,
- redaguje ramowy plan wydarzeń, planuje własną wypowiedź ustną i pisemną, notuje,
- zna i stosuje podstawowe zasady grzeczności językowej,
- odczytuje wartości pozytywne i ich przeciwieństwa wpisane w teksty kultury (np.: miłość-nienawiść, prawda-kłamstwo), rozpoznaje wspólnoty, do których należy, np. rodzina, klasa, mała ojczyzna, naród, wspólnota wyznaniowa, w tym dzięki czytanim tekstom literackim przypisuje wartości, które są fundamentem tych wspólnot,
- rozpoznaje reklamę jako szczególny przekaz nakłaniający, a także odczytuje inne komunikaty w językowej funkcji perswazyjnej, np. reklamy społeczne, plakaty, memy,
- zapoznaje się z baśniami i legendami ważnymi dla kultury światowej, europejskiej, narodowej i regionalnej, rozpoznaje elementy świata przedstawionego w baśni, legendzie i innych utworach narracyjnych, ocenia zachowanie bohaterów, opowiada swoją ulubioną baśń i legendę ustnie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi,

- samodzielnie lub w grupie realizuje projekt twórczy związany z przeczytaną lekturą, np. przygotowuje konkurs lub grę fabularną opartą na fabule dzieła, tworzy nowe okładki lub obwoluty korelujące z treścią, opracowuje komiks na podstawie tekstu, odgrywa scenki lub przygotowuje improwizacje na podstawie lektury,
- zapoznaje się z tekstami kultury należącymi do różnych sztuk, w tym filmu, teatru, malarstwa, rzeźby, muzyki, komiksu,
- rozróżnia formy wypowiedzi w tekście: dialog, monolog, opis, opowiadanie,
- rozpoznaje gatunki literackie: baśń, bajka, opowiadanie, legenda, komiks, wiersz,
- wskazuje cechy utworu poetyckiego (budowa, podmiot liryczny, nastrój),
- rozpoznaje podstawowe środki artystyczne: epitet, porównanie, przenośnia, wyrazy dźwiękonaśladowcze,
- recytuje utwór poetycki, zwracając uwagę na intonację, interpunkcję, komunikatywność przekazu,
- określa liczbę liter i głosek, dzieli wyrazy na sylaby, poprawnie przenosi wyrazy do następnej linii, odróżnia samogłoski i spółgłoski,
- rozróżnia podstawowe części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówkę, spójnik, przyimek oraz określa formy fleksyjne odmiennych części mowy (np. przypadki rzeczownika, czas przeszły, teraźniejszy, przyszły czasownika),
- rozpoznaje w zdaniu główne części zdania: podmiot i orzeczenie,
- rozróżnia i poprawnie zapisuje rodzaje zdań ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące, określa ich funkcję komunikacyjną,
- zna i stosuje w praktyce zasady ortograficzne pisowni wyrazów poznawanych w klasach I – III i w klasie IV oraz zasady interpunkcyjne,
- wskazuje cudzysłów i kursywę, wymienia zastosowanie cudzysłowu i kursywy,
- potrafi pracować ze słownikami języka polskiego i wyrazów bliskoznacznych.

OCENA BARDZO DOBRA

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który, spełnia wymagania na ocenę dobrą:

oraz

- sprawnie czyta teksty cicho i głośno (odczytuje tekst nie tylko na poziomie dosłownym, ale także wyszukuje i przetwarza informacje, określa główną myśl utworu), czyta głośno, wyraża intencję, przekazuje intencję tekstu, właściwie akcentuje wyrazy, wprowadza pauzę, stosuje odpowiednią intonację,
- rozpoznaje swoją rolę we wspólnocie, angażuje się w pracę grupową i projektową, rozumie, że wspólnota daje wsparcie, pomaga wyrażać siebie i wpływa na rozwój osobisty i dobrostan,
- nazywa swoje emocje i w sposób empatyczny reaguje na potrzeby innych; dzięki tekstom kultury uczy się m.in. słuchać innych, reagować na krzywdę, dzielić się z innymi myślami i uczuciami; rozumie, jak działa stres w procesie uczenia się,
- uzasadnia własne sądy, wyciąga trafne wnioski, samodzielnie redaguje notatkę, potrafi ocenić, czego się nauczył, wie, co sprawia mu trudność, wyciąga wnioski dotyczące możliwości doskonalenia się; dzięki informacji zwrotnej skutecznie rozwija swoje kompetencje; podejmuje różne wyzwania edukacyjne,
- w grupie projektuje i realizuje projekt czytelniczy, mający na celu rozwijanie zainteresowania literaturą oraz promujący kulturę czytelnictwa,
- rozpoznaje gatunki literackie: baśń, bajka, opowiadanie, legenda, komiks, wiersz,
- tworzy wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie twórcze i odtwórcze, list tradycyjny i elektroniczny, kartka, opis postaci, przedmiotu, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowania, pozdrowienia; w wypowiedzi występują nieliczne błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne,

- rozpoznaje podstawowe środki artystyczne: epitet, porównanie, przenośnia, wyrazy dźwiękonaśladowcze i objaśnia ich rolę,
- recytuje utwór poetycki, zwracając uwagę na intonację, interpunkcję, komunikatywność przekazu,
- zna terminy związane z teatrem (aktor, reżyser, scenarzysta, scenograf, kostium, widownia, scena, kulisy),
- rozpoznaje w zdaniu podmiot i orzeczenie, tworzy grupę podmiotu i orzeczenia,
- wie, co to jest zdanie i równoważnik zdania, umie rozpoznać zdanie pojedyncze i zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, odróżnia zdanie pojedyncze od zdania złożonego,
- zna i prawidłowo stosuje w praktyce podstawowe zasady ortograficzne,
- zapisuje tytuły utworów w cudzysłowach, zapisuje cytowane wypowiedzi w cudzysłowach,
- zna podstawowe zasady bezpiecznego korzystania z internetu, przede wszystkim: w komunikacji internetowej stosuje podstawowe zasady netykiety, rozumie, że nie należy podawać danych osobowych, wie, że w sytuacji zagrożenia w internecie powinien zwrócić się do osoby dorosłej (rodzic, wychowawca, pedagog), rozumie, że niepokojące treści należy pokazać dorosłemu, a nie je ukrywać; potrafi wskazać objawy zmęczenia ekranem; zna pojęcie uzależnienia od gier/telefonu; planuje czas korzystania z urządzeń.

OCENA CELUJĄCA

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który, spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą:

oraz

- tworzy bezbłędne wypowiedzi ustne i pisemne (pod względem treści, kompozycji, języka, ortografii, interpunkcji i układu graficznego) w następujących formach gatunkowych: opowiadanie twórcze i odtwórcze, list tradycyjny i elektroniczny, kartka, opis postaci, przedmiotu, krajobrazu, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowania, pozdrowienia,
- trafnie wybiera najlepszą formę notatki i samodzielnie ją redaguje, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, odczytuje skróty: wg, nr, np., ok., m.in., r., w. i posługuje się nimi w notatkach,
- tworzy własny komiks z poznanymi bohaterami,
- prezentuje własne zdanie na temat pracy w grupie, pracując w grupie, ustala zasady, które powinny obowiązywać podczas wspólnego wykonywania zadań,
- ma bogaty zasób słownictwa i potrafi go zastosować w swoich wypowiedziach,
- wypowiada się o swoich wrażeniach z ostatnio obejrzanego przedstawienia teatralnego, wymienia kilka nazwisk współczesnych twórców teatralnych
- wypowiada się na temat swoich doświadczeń czytelniczych, pisze do gazetki szkolnej informacje o książce, którą warto przeczytać,
- swobodnie korzysta z katalogu bibliotecznego i internetowego,
- w bardzo dobrym stopniu opanował umiejętności z zakresu kształcenia kulturowego i językowego, układa własne propozycje wyrazów rymujących się,
- prezentuje historię powstania polskiego hymnu państwowego, wyjaśnia, kim byli: Jan Henryk Dąbrowski, Stefan Czarniecki, Napoleon Bonaparte,
- przygotowuje w wybranej formie (plakat, film, prezentacja) interesujące informacje o swojej szkole, regionie, kraju,

- korzysta z nowości informacyjnych i wielu sposobów pracy, kojarzy i łączy wiadomości z różnych dziedzin życia.

SPOSOBY OCENIANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW ORAZ ZASADY POPRAWY OCENY

Oceny bieżące wyrażone stopniem w skali od 6 do 1 będą wystawiane za następujące formy wiadomości i umiejętności:

Wypowiedzi ustne – to udział i przygotowanie ucznia do zajęć oraz spójna odpowiedź na pytania nauczyciela. W wypowiedzi ustnej ocenie podlega: znajomość zagadnienia, samodzielność wypowiedzi, kultura języka, precyzja, jasność, oryginalność ujęcia tematu.

Aktywność na lekcji – uczniowie za aktywność na lekcji będą otrzymywać plusy i oceny.

Prace pisemne twórcze – badają umiejętność redagowania różnych form wypowiedzi pisemnych. W pracy twórczej ocenie podlega: zrozumienie tematu, znajomość opisywanych zagadnień, sposób prezentacji, znajomość danej formy wypowiedzi, poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna oraz jej forma graficzna.

Praca w zespole – ocenę za pracę w grupie otrzymuje cały zespół. Ocenie podlegają umiejętności: planowanie i organizacja pracy grupowej, efektywne współdziałanie, wywiązywanie się z powierzonych ról, rozwiązywanie problemów w sposób twórczy.

Recytacja – uczniowie przygotowują recytację fragmentów prozy lub utworu poetyckiego. Co najmniej jedna recytacja w ciągu półrocz.

Prace klasowe – na jednej lub dwóch godzinach lekcyjnych, obejmują prace twórcze uczniów sprawdzające stopień opanowania poznanych form wypowiedzi pisemnych. Uczniowie otrzymują kilka tematów do wyboru – piszą na jeden wybrany temat. Praca zawierać będzie krótką recenzję tłumaczącą ocenę i podkreślającą zalety pracy oraz informacje o elementach, które należy poprawić lub nad którymi jeszcze trzeba popracować.

Uczniowie nieobecni na pracy klasowej piszą ją na pierwszej lekcji po przyjściu do szkoły, a uczniowie po dłuższej nieobecności – w ciągu 2 tygodni. Prace klasowe sprawdzane są w ciągu 2 tygodni.

Sprawdziany wiadomości – są obowiązkowe, zapowiadane uczniom i wpisywane do dziennika z tygodniowym wyprzedzeniem. Sprawdzane w ciągu 2 tygodni. Sprawdziany przeprowadzane są po omówieniu określonej partii materiału, np. jednego działu lub po zrealizowaniu materiału w semestrze czy roku. Uczniowie znają zakres materiału przewidzianego do kontroli.

Kartkówki – z trzech ostatnich tematów lekcji. Trwają 10-15 minut, są niezapowiadane, sprawdzane w ciągu 1 tygodnia.

Uczniowie nieobecni na sprawdzianie lub kartkówce piszą go na pierwszej lekcji po przyjściu do szkoły, a uczniowie po dłuższej nieobecności – w ciągu 2 tygodni.

Poprawa sprawdzianów pisemnych jest obowiązkowa dla uczniów, którzy otrzymali ocenę niedostateczną, poprawa pozostałych ocen jest dobrowolna i musi się odbyć w ciągu dwóch tygodni od daty rozdania prac.

Dyktanda – przeprowadza się po wprowadzeniu i utrwaleniu określonych zasad ortograficznych i interpunkcyjnych. Dyktanda sprawdzane będą w ciągu 1 tygodnia. Każde dyktando sprawdza stopień opanowania pewnych zasad ortograficznych.

Uczniowie nieobecni na dyktandzie piszą go na pierwszej lekcji po przyjściu do szkoły, a uczniowie po dłuższej nieobecności – w ciągu 2 tygodni.

Uczeń obowiązkowo prowadzi zeszyt przedmiotowy. Na lekcji posiada zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń i książkę (podręcznik lub lekturę).

Uczeń starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy i ćwiczenia oraz terminowo czyta zaplanowane lektury.

OBOWIAZKOWE LEKTURY SZKOLNE

Jan Brzechwa, Akademia Pana Kleksa

Bolesław Leśmian, Klechdy sezamowe

Andrzej Maleszka, Magiczne drzewo. Czerwone krzesło

Astrid Lindgren, Ronja, córka zbójnika

Carlo Collodi, Pinokio

Legendy polskie – dowolnie wybrana legenda

Jacob i Wilhelm Grimm - dowolnie wybrana baśń lub Hans Christian Andersen – dowolnie wybrana baśń

Opracowała Jolanta Grząbel - Sajkowska